

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Навчально-науковий інститут економіки та бізнес-освіти

Центральноукраїнський національний технічний університет

Миколаївський національний аграрний університет

Громадська організація «Об'єднання педагогів і науковців України»

СУЧАСНІ ПРОБЛЕМИ І ПЕРСПЕКТИВИ ЕКОНОМІЧНОЇ ДИНАМІКИ

Матеріали ІХ Всеукраїнської науково-практичної
інтернет-конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених
(м. Умань, 17 листопада 2022 р.)

Умань
2022

Головний редактор:

Слатвінський М. А., кандидат економічних наук, доцент, директор Навчально-наукового інституту економіки та бізнес-освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

Редакційна колегія:

Чвортко Л. А., доцент кафедри фінансів, обліку та економічної безпеки, заступник директора з наукової роботи ННІ економіки та бізнес-освіти ;

Поворознюк І. М., доцент, завідувач кафедри технологій та організації туризму і готельно-ресторанної справи;

Слатвінська Л. А., доцент кафедри технологій та організації туризму і готельно-ресторанної справи;

Джога О. В., старший викладач кафедри технологій та організації туризму і готельно-ресторанної справи;

Благополучна А. Г., викладач-стажист кафедри технологій та організації туризму і готельно-ресторанної справи.

Рекомендовано до друку вченою радою

Навчально-наукового інституту економіки та бізнес-освіти

Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини

(протокол № 6 від 30 листопада 2022 р.)

Сучасні проблеми і перспективи економічної динаміки : матеріали ІХ Всеукр. наук.-практ. інтернет-конф. здобувачів вищ. освіти та молодих учених (м. Умань, 17 листоп. 2022 р.) / МОН України, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини, Навч.-наук. ін-т екон. та бізнес-освіти [та ін.] ; [голов. ред. М. А. Слатвінський ; редкол. : А. Г. Благополучна, О. В. Джога, І. М. Поворознюк, Л. А. Слатвінська, Л. А. Чвортко] – Умань : Візаві, 2022. – 305 с.

Збірник містить наукові тези ІХ Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції здобувачів вищої освіти та молодих учених «Сучасні проблеми і перспективи економічної динаміки», яка відбулася 17 листопада 2022 р. на базі Навчально-наукового інституту економіки та бізнес-освіти Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Матеріали відображають результати досліджень учених, викладачів, аспірантів та здобувачів вищої освіти з актуальних проблем розвитку національної економіки.

Матеріали публікуються у авторській редакції.

За підбір і точність наведених фактів, цитат, даних, власних імен та іншої інформації несуть особисту відповідальність автори тез доповідей.

УДК 330.3(06)

© Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини, 2022

ЗМІСТ
СЕКЦІЯ 1. МАКРОЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ
СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ

<i>Бержанір А. Л.</i> ОСОБЛИВОСТІ ІНСТИТУЦІЙНОГО ВПРОВАДЖЕННЯ СОЦІАЛЬНОГО ПАРТНЕРСТВА	12
<i>Бовкун О. А.</i> ІНВЕСТИЦІЙНА АКТИВНІСТЬ ЯК ФАКТОР ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОСТІ РЕГІОНІВ	17
<i>Даниліна С. О.</i> СТРУКТУРНІ ЗРУШЕННЯ У ВІДТВОРЕННІ ЗАСОБІВ ВИРОБНИЦТВА В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ	20
<i>Карпенко В. В.</i> СОЦІАЛЬНІ ЧИННИКИ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ	25
<i>Мельник В. В.</i> РІВЕНЬ СТАЛОГО РОЗВИТКУ РЕГІОНІВ УКРАЇНИ ЯК ОСНОВА НАЦІОНАЛЬНОГО ДОБРОБУТУ	28
<i>Проценко Л. О.</i> ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я ЯК СТРУКТУРНА СКЛАДОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ В УМОВАХ РИЗИКІВ ТА ЗАГРОЗ	31
<i>Соловійов В. І.</i> АНАЛІЗ СУЧАСНОГО СТАНУ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ РИНКУ ПРАЦІ В УКРАЇНІ	34
<i>Щербак В. В.</i> СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІКИ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ: ВІД КРИЗОВОГО СТАНУ ДО ФІНАНСОВОЇ СТАБІЛЬНОСТІ	39

СЕКЦІЯ 2. СУЧАСНІ ТРЕНДИ У РОЗВИТКУ ФІНАНСІВ, СТРАХУВАННЯ ТА БАНКІВСЬКОГО БІЗНЕСУ

Бровко Н. В.

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ МІСЦЕВИХ
БЮДЖЕТІВ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ В УКРАЇНІ 43

Вінницька О. А., Чабан Ю. С.

ЦИФРОВІЗАЦІЯ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ 47

Дайбов А. І.

РИЗИКИ І ЗАГРОЗИ ФІНАНСОВІЙ БЕЗПЕЦІ ДЕРЖАВИ
В ІНВЕСТИЦІЙНІЙ СФЕРІ 53

Іщук Б. М.

ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНА ОЦІНКА
ІНВЕСТИЦІЙНИХ ПРОЕКТІВ 57

Кожушко О. Б.

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ МЕХАНІЗМ УПРАВЛІННЯ:
ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ 61

Курапов І. С.

ВЗАЄМОДІЯ БАНКІВ ТА СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ В
ЗАБЕЗПЕЧЕННІ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОГО СЕКТОРУ
ЕКОНОМІКИ 65

Кучерук В. С.

ВПРОВАДЖЕННЯ СУЧАСНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
СТРАХУВАННЯ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ ТА
ВАНТАЖІВ У ДІЯЛЬНОСТІ
ПРАТ «УКРАЇНСЬКА ПОЖЕЖНО-СТРАХОВА
КОМПАНІЯ» 69

Матвійчук А. О.

ІНВЕСТИЦІЙНІ РИЗИКИ ТА НАПРЯМИ ЗНИЖЕННЯ ЇХ
НЕГАТИВНОГО ВПЛИВУ 74

Миринець К. Ю.

ВПЛИВ БЮДЖЕТНОЇ ПОЛІТИКИ НА РІВЕНЬ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ 79

Список використаних джерел:

1. Про місцеве самоврядування в Україні: Верховна Рада України Закон від 21.05.1997 № 280/97-ВР. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/280/97-D> (дата звернення: 12.10.2022).

2. Бюджетний кодекс України: Верховна Рада України; Кодекс України, Закон, Кодекс від 08.07.2010 № 2456\$VI. URL: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2456-17> (дата звернення: 12.10.2022).

3. Місцеві бюджети та бюджетна децентралізація. URL: <https://decentralization.gov.ua/finance> (дата звернення: 12.10.2022).

4. Ковалевич Д. А. Місцеві бюджети та їх роль у територіальному розвитку. *Вісник Чернівецького торговельно-економічного інституту. Економічні науки*. 2014. Вип. 2. С. 198 – 203.

5. Михайленко С. В. Бюджетний менеджмент: стан та оцінка ефективності: монографія. Одеса: ВСВ, Друк Південь, 2011. 400 с.

6. Чугунов О. І. Бюджети місцевого самоврядування як інструмент соціально-економічного розвитку територій. *Економічний вісник університету*. 2014. Вип. 23(1). С. 262 – 266.

7. Раделицький Ю. О., Квасній О. Р. Місцеві бюджети в умовах децентралізації: теоретичні аспекти. *Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України*. 2018. Вип. 5. С. 147 – 153. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/sepspu_2018_5_25 (дата звернення: 12.10.2022).

ЦИФРОВІЗАЦІЯ СТРАХОВОГО РИНКУ УКРАЇНИ

Вінницька О. А., канд. екон. наук, доцент
Чабан Ю. С., здобувач вищої освіти
Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини

Сучасним етапом розвитку страхового ринку є його цифровізація. Перехід страхового бізнесу на цифрові технології – необхідна вимога нашого часу. Страховий ринок постійно модифікується під впливом соціальних, економічних та політичних чинників, але його основи

залишаються незмінними [5]. В умовах посилення конкуренції, зростаючих вимог з боку споживачів і нагляду ринок страхування стрімко займає лідируючі позиції в передовому технологічному прогресі.

З кожним роком розвиваються сервіси дистанційного врегулювання збитків, зростає кількість страхових продуктів, що продаються онлайн, впроваджуються мобільні додатки. На сьогоднішній день окремі національні страхові компанії пропонують до семи страхових продуктів, які можна замовити або придбати онлайн. Зазвичай це досить класичні продукти, які не вимагають додаткового андеррайтингу від страхових компаній. Страхові компанії на фінансовому ринку одними з перших отримали право укладати електронні договори страхування у сфері обов'язкового страхування автоцивільної відповідальності власників транспортних засобів. Рівень цифровізації страхової компанії також можна відслідковувати за інформаційним наповненням її офіційного сайту. Діджиталізація допомагає отримати інформацію про будь-яку фінансову установу в короткий термін і в доступній формі [7]. Тому основним позитивним аспектом його впровадження є створення відкритого страхового ринку в інформаційному сенсі.

Створення та наповнення офіційних сайтів страхових компаній стало одним із перших аспектів цифровізації страхового ринку України. Сьогодні досить легко знайти офіційний сайт діючої страхової компанії в пошукових системах, таких як Google та інших. Вивчивши офіційні сайти страхових компаній, можна відзначити, що близько 20% зареєстрованих в Україні страхових компаній їх не мають. Крім того, частка компаній зі страхування життя значно вища і становить 64% зареєстрованих компаній зі страхування життя, які не мають офіційних веб-сайтів.

На рис. 1 показано елементи цифрових технологій, які використовує страхова компанія на офіційних сайтах. Як видно з даних, лише 23% страхових компаній, які створили страхові калькулятори на своїх офіційних веб-сайтах, усі ці компанії з ризикового страхування. Страховий калькулятор необхідний потенційному клієнту, щоб він міг визначити вартість договору страхування онлайн.

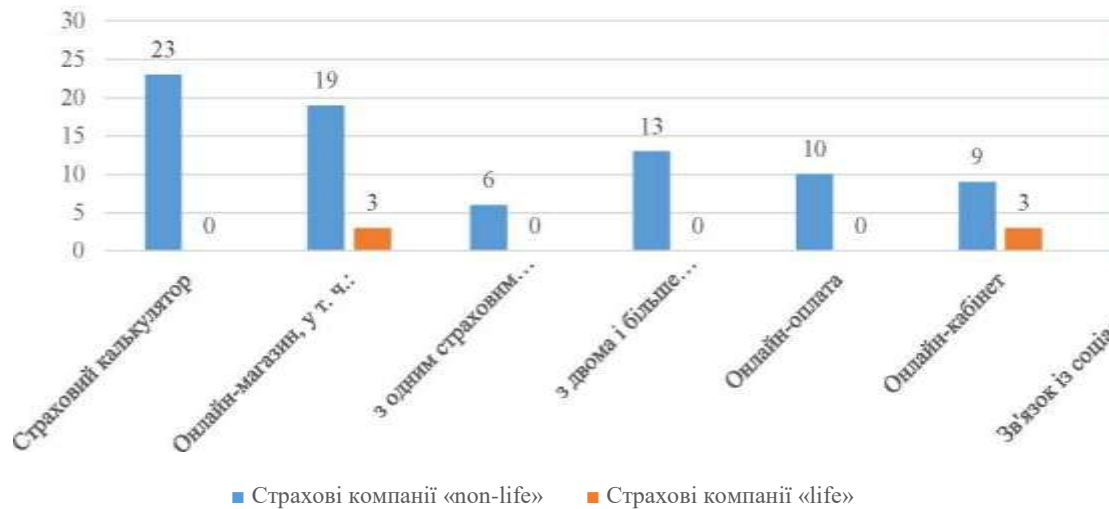

Рис. 1. Частка страхових компаній, які використовують діджитал-технології на офіційних веб-сайтах, %*

*Джерело: [8].

Страхові компанії, на вимогу часу, активно почали створювати інтернет-магазини, що стало одним із важливих елементів цифровізації. У цих магазинах ви можете придбати не тільки міжнародні та внутрішні електронні поліси автостраховання, а й оформити онлайн-замовлення майнового, каско, туристичного страхування, страхування від нещасних випадків та здоров'я.

Близько 19% страховиків створили інтернет-магазини у сфері страхування ризиків, у цих магазинах 3% належать компаніям зі страхування життя. Тоді як останні – це компанії, які в основному належать до страхових груп і мають підключені сайти. Такі компанії мають інтернет-магазин і онлайн-аккаунт на своїх сайтах, але купити договір страхування життя онлайн неможливо, сьогодні в Україні таку послугу не надає жоден страховик.

Сьогодні у світі все більше користувачів Інтернету користуються соціальними мережами, і Україна не є винятком. Одними з найкращих рекламних майданчиків, які можна використовувати для реклами страхових продуктів, є соціальні мережі, де розміщуються акційні пропозиції, новини страховиків тощо. На сьогоднішній день лише третина страхових компаній надає посилання для зв'язку з соціальними

мережами, відеоплатформами та менеджерами. З них компанії зі страхування ризиків - 29% і страховики, що надають послуги зі страхування життя – 3%.

Загалом страхові компанії України також починають впроваджувати хмарні технології. Ця технологія забезпечує власникам Інтернету, в тому числі страховикам, доступ до комп'ютерних ресурсів сервера і використання програмного забезпечення як онлайн-сервісу. Можна сказати, що якщо є підключення до Інтернету, то можна обробляти дані, виконувати складні обчислення за допомогою можливостей віддаленого сервера. Використання хмарних технологій сприяє збереженню та захисту баз даних страхових компаній. Послуги хмарних обчислень надаються ІТ-компаніями переважно на платній основі. Так, ПАТ «Страхова компанія «УНІКА» працює в хмарному середовищі De Novo [8].

Мобільні пристрої використовуються надзвичайно високо, будучи однією зі складових цифровізації як у світі загалом, так і в Україні зокрема. Слід зазначити, що мобільні додатки створюються та впроваджуються у страховий бізнес досить активно, і, на думку українських науковців, саме завдяки мобільним додаткам підвищується мобільність страхових компаній та прискорюються їхні бізнес-процеси [1, с. 78]. Також мобільний додаток здатний надати страховій компанії велику базу даних для маркетингових досліджень. Водночас науковці [2, с. 45], які вивчають зарубіжний досвід використання мобільних додатків, зазначають, що вітчизняні страховики ще не використовують усі свої наявні технічні можливості, а тому є значні перспективи їх розвитку та застосування на практиці

Телематика – наступна цифрова технологія, яка поступово впроваджується на українському страховому ринку. Телематика в страхуванні – це процес уточнення вартості страхового поліса для окремого страхувальника, який відбувається за допомогою технічних пристроїв. Це спеціальна система моніторингу, основним завданням якої є спостереження за поведінкою страхувальника [8, с. 33]. Наприклад, страхування КАСКО є досить дорогою страховою послугою для споживача. Споживач хоче здешевити договір страхування, ця страхова

організація, безкоштовно встановивши телематичний пристрій, може протягом певного періоду вивчати стиль поведінки цього водія. Цей пристрій передає отриману інформацію в хмарне сховище, де вона аналізується і потім відображається в мобільному додатку. Ці технології постійно вдосконалюються, і сьогодні навіть не обов'язково встановлювати телематичний пристрій, можна просто завантажити додаток на свій смартфон.

На вітчизняному страховому ринку такі послуги вже надають страхові компанії: ПАТ «Українська акціонерна страхова компанія «АСКА», ПАТ «СК «АРКС Страхування», ПАТ «СК «ІНГО Україна». За даними вітчизняних страхових компаній, страховий тариф за допомогою телематичного пристрою можна знизити на 60% [3].

Важливим напрямком цифровізації також стало запровадження автоматизованих сервісів перевірки дійсності міжнародних страхових полісів Green Card. В основному такі системи встановлені на українських пунктах пропуску.

Отже, новим напрямком у формуванні страхового ринку є цифровізація, яка передбачає велику кількість технологій у поєднанні з телекомунікаційними системами, що сприяє покращенню сервісу як страхових організацій, так і потенційних клієнтів та діючих страховиків. Умови, які сприяють розвитку цифровізації страхового ринку, та створенню фактично інноваційного цифрового громадянства, яке базується на використанні різноманітних цифрових технологій. Окрім позитивних моментів, цифровізація несе в собі й нові загрози, оскільки цифровізація веде до відкритості страхового ринку, що вимагає створення системи захисту від кіберризиків.

Список використаних джерел:

1. Журавка О. С. Теоритичні підходи до визначення сутності інфраструктури ринку страхових послуг. *Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України: збірник тез ХІІ Всеукр. Наук.-практ. Конф.: у 2 х т. Т. 2.* Суми: «УАБС НБУ», 2009. С. 28-30. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/bitstreamdownload/123456789/63160/7/Zhuravka>. (дата звернення: 12.10.2022).

2. Клапків Ю.М. Мобільні додатки в онлайн дистрибуції страхових послуг. *Наукові праці: наук. журн. Чорном. нац. ун-т ім. Петра Могили (Економіка)*. Миколаїв, 2018. Т. 302. Вип. 290. С. 42 –47. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/handle/316497/31242> (дата звернення: 12.10.2022).

3. Павло Харламов «Розумний захист»: як заощадити на страхуванні автомобіля. MIND. URL: <https://mind.ua/publications/20192669-rozumnij-zahist-yak-zaoshchaditi-na-strahuvanni-avtomobilya> (дата звернення: 12.10.2022).

4. Третяк Д. Д., Поруба Я. С. Інноваційні технології в автотранспортному страхуванні. *Інвестиції: практика та досвід*, 2019. № 1. С. 30 – 36. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ipd_2019_1_7 (дата звернення: 12.10.2022).

5. Чвертко Л. А., Корнієнко Т. О., Вінницька О. А. Фінансова інклюзія на страховому ринку України: передумови та чинники формування. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*, 2022. Вип. 18. Т. 2. С. 146-158. doi: 10.15330/apred.2.18.146 –158.

6. Чвертко Л. А., Корнієнко Т. О., Вінницька О. А. Правові та практичні аспекти діяльності страхових посередників у системі продажів страхових послуг в Україні. *Науковий журнал «Економічні горизонти»*, 2018. №3(3). С. 86 – 94.

7. Chvertko L., Korniienko T., Vinnytska O. Digitalization of insurance business as an effective risk management lever. *Sciences of Europe*. 2022. № 89. Vol. 1. P. 7 – 11. URL: <https://www.europe-science.com/wp-content/uploads/2022/03/Sciences-of-Europe-No-89-2022.pdf> (дата звернення: 12.10.2022).

8. Шубенко І. А. Тенденції діджиталізації на страховому ринку України. *Бізнес Інформ*, 2020. №2. С. 273–279. URL: <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-2-273-279>. (дата звернення: 12.10.2022).